

ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКОТО ГЕОЛОГИЧЕСКО ДРУЖЕСТВО
ГОСТУВА НА ВЕСТНИК СОФИЙСКИ ПРОУЧВАТЕЛ

бр. 20. 11. XI. 1985 г.

60 години Българско геологическо дружество ЧЕСТИТ Юбилей, Български геолози!

Близко 40 години след създаването на геоложката служба в България, когато вече работят активно, с определена насоченост, не малка група способни и ентузиастични геолози и се оформят основните научни направления в геоложките изследвания на страната, в ръководството и надделява грубия, недалновиден пактицизъм. Геоложката служба, чиято основна задача е да обезпечи държавата с различни минерални суровини и да осигури добива им, постепенно губи своя облик и позиции като необходимо обединяващо и насочващо геоложките изследвания звено. Недооценката на необходимостта от системни геоложки изследвания води до реорганизация, при която се запазва само минно отделение, занимаващо се с добива на полезни изкопаеми. Геоложките науки остават да се развиват единствено в Университета. Изследванията в различни части на страната се извършват само от университетски преподаватели и учители — естественици. В геолого-проучвателната дейност, която се възлага на минните инженери липсва геолошко съдържание. Практически лишени от средства за теренни проучвания българските геолози изпитват големи затруднения, работата се затормозява, а научната продукция, вече дала първите кълнове, спада. Тогава назира идеята за обединяване на усилията, за създаване на геолошко дружество. През 1925 г. по инициатива на проф. Стефан Бончев и група професори по геология от Софийския университет — Георги Бончев, Петър Бакалов, Наум Николов, Васил Радев, Страшимир Димитров, първият български почвовед Никола Пушкаров, директорът на природонаучния музей Иван Буреш, учителят по естествена история Димитър Аллахверджиев, хидрогеолога Павел Петров, минните инженери Стефан Тошков, Кръстю Бояджиев и др. — общо 22 души, след няколко сбирки, на 25. II. 1925 г. се приема Устав и с това се поставя началото на дейността на БГД.

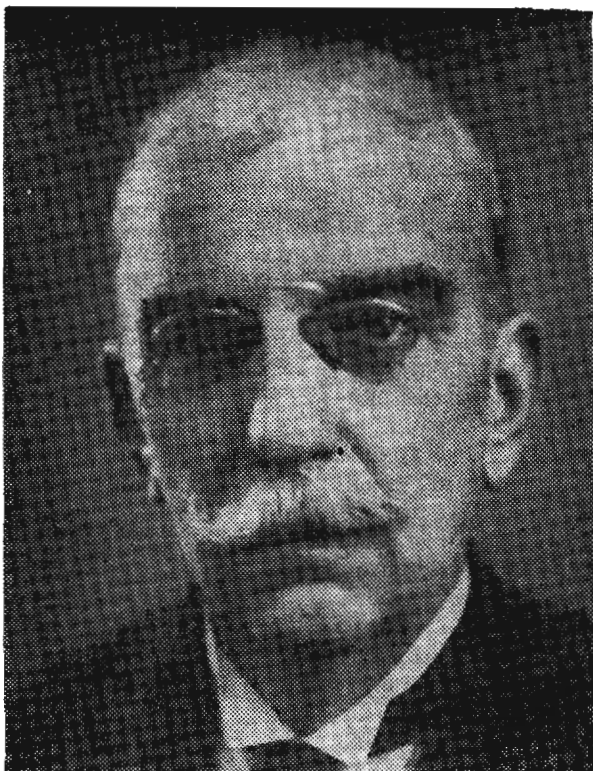
Основните идеи са отразени още в първия устав на БГД... „Да обединява и съгласува усилията на лицата, които научно боравят с Геологията, Палеонтологията, Минералогията, Петрографията, Почвоведението и Монтанистич-

ното изучаване на страната; да изтъква и популяризира значението и важноста на горните науки при всички прояви на стопанския живот в страната; да допринесе за геоложката снимка на страната чрез изучаване по свой почин или съвместно с отделни минни и други институти в страната...“

Тези големи задачи българските геолози с всеотдайност поемат и успешно решават. Дълги години БГД не само обединява, но и насочва усилията на всички геолози за системни изследвания в страната, за търсене на полезни изкопаеми. С огромни усилия се набавят необходимите за това средства — едва през 1935 г., когато към м-вото на

рия. До сега има 44-годишнини и безспорно е най-разностранното геолошко списание в страната и чужбина. На неговите страници преди години се появиха първите палеонтоложки, литоложки, хидрогеоложки, тектонски и др. статии. Поддържайки традициите за списване на високо съвременно ниво, отразяващо резултатите от новите актуални изследвания, то стига до всички геоложки обекти, библиотеки и кабинети на геолозите в страната. Неговият тираж от 1160 екземпляра е вече недостатъчен, защото е много търсено в чужбина.

Сега в България се трудят в различни организации, институти, ВУЗ и техникуми

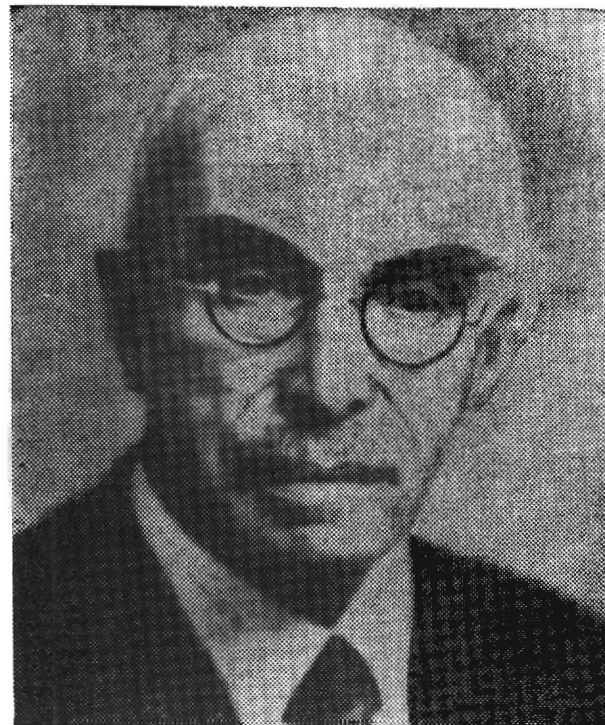

Академик проф. Г. Бончев
първи председател на БГД

тървенията, промишлеността и труда се създава секция за Минни и Геоложки проучвания, част от тези грижи се поемат от нея.

Огромна е научната дейност на дружеството през 60-те години на неговото съществуване. За това голяма роля изигра и неговото списание. То е едно от най-старите научни списания в Бълга-

над 1200 български геолози. Те извършват огромна разностранна дейност, в резултат на която е осигурено задоволяването с много от необходимите суровини предприятия на цветната и черната металургия, химическата промишленост, строителството, селското стопанство. Близо 1000 геолози членуват понастоящем в БГД. Разбира

Проф. д-р. Ст. Бончев инициатор за основаването на БГД

се новите условия, новите мащаби изискват промени в характера на дейността на дружеството. Сега основната му дейност се развива в 13 секции и 7 филиала, където се изнасят доклади, организират дискусии и екскурзии. Библиотеката на Дружеството разполага с над 15000 тома специализирана литература, в това число и чужда, набавена единствено чрез книгообмен. Веднъж на две години дружеството организира национални научни сесии. Те са посветени на актуални теми и събират много широка геоложка аудитория. В подготовката е поредната сесия в г. Ямбол на тема „Геология и минерално-енергийни суровини на района Странджа-Сакар“. Всички материали от научните сесии на БГД се издават в поредицата „Проблеми на геологията на България“. БГД подкрепя участието на своите членове в различни международни изяви — симпозиуми,

конгреси. Особено ярка проява беше участието на българските геолози през 1984 г. в 27-я Международен геоложки конгрес в Москва.

Семето, засято от първите български геолози у нас даде своята богата жътва. Тя се изразява преди всичко в съвременната дълбоко научно обоснована представа за геоложкия строеж на територията на нашата страна, в многочислените действащи на повърхността и под земята рудници, в обоснованите реалистични прогнози за бъдещето. Следвайки техния пример българските геолози са готови да решават все по-сложните задачи за осигуряване на страната с необходимите суровини, за разцветта на нашата социалистическа Родина.

Проф. М. Желязкова-Панайотова

Пред. на Българското геологическо дружество

XXVII МЕЖДУНАРОДЕН КОНГРЕС В МОСКВА

От 4 до 14 VIII. 1984 г. в Москва се състоя 27-ия МГК. Повече от 5500 участници, представители на 160 държави в повече от 3000 доклада, споделиха резултатите от своите изследвания в научната програма на 22 секции и 38 междусекционни симпозиуми. Едновременно с това многобройни научни организации влизали в състава на Международния съюз за геологически науки и свързаните с тях асоциации и програми в областта на геологията проведоха свои работни заседания. Изложбите „Геоекспо“ и „Геокарта“, фестивалите на научни и научно-популярни филми по геология, научните екскурзии в над 60 маршрута на територията на СССР и Чехословакия, културната програма на Конгреса е трудно да бъдат обхванати накратко. Многобройните дискусии и срещи допринесоха за напредъка в геоложката наука, чиято роля, както беше заявено в заключителното обръщение на геолозите до света „нараства както никога досега“.

Българското участие в деловата работа на Конгреса беше представително — 33 официални делегати с ръководител акад. Ив. Костов, 32 геолози по линията на научния туризъм в организиранията от БГД и НТС група и още 30—40 геолози по други линии. Това участие се изрази с изнасянето на повече от 70 доклада на 68 български автори. Признание за постиженията на българската геология е фактът, че в т. н. поръчани доклади има и 11 доклада с българско участие. Българи председателстваха 14 от заседанията, наши делегати активно се включиха в работата

на отделни комисии, асоциации и представителни органи, какъвто е и Съвета на Международния съюз за геологически науки. На председателя на Комитета по геология към ММ, зам. м-р, инж. Радион Доков бе оказана честта да се изкаже на заключителното заседание на Конгреса.

БГД подпомогна 15 геолози, активни членове на дружеството, участващи с доклади, със заплащане на вноската за право участие. В подготовката по инициатива на дружеството и с подкрепата на Комитета по геология монография „Достижения на българската геология“ са включени 40 български доклада, изнесени на Конгреса. С председателя на френското геологическо дружество бе уточнена програмата за обмяна на групи от френски и български геолози, а осъществяването вече тази есен геоложка екскурзия в България на членовете на френското геолошко дружество е един от резултатите на тези контакти. Срещите с представители на геоложките дружества от Китай, Чехословакия, Индия, Великобритания и др. бяха взаимно полезни и развиха перспективите за сътрудничество.

В числото на най-важните предстоящи теоретични и практически задачи, които се открояха, трябва да се спомене единодушното мнение за водеща роля на нефта и газа в световната енергетика. Подчертано беше, че ролята на въглищната геология за енергийния баланс на света отново нараства.

доц. Б. К. Каменов

НАШИТЕ ЮБИЛЯРИ

Член. кор. проф. В. Цанков
80 год.

Проф. Г. Георгиев
80 год.

Проф. П. Мандев
70 год.

Проф. Ив. Петков
70 год.

Българското геологическо дружество сърдечно поздравява скъпите юбиляри и им пожелава крепко здраве, бодрост, дълъг живот, младежко дръзновение и плодотворна професионална и обществено полезна дейност за разцвета на българската геология!

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ!

XIII КОНГРЕС НА КБГА

На 5 IX. 1985 г. в Аулата на Минната академия в Краков, Полша, бе официално открит XIII конгрес на Карпато-Балканската Геологическа Асоциация, работата на който продължи до 10 IX 1985 г. Между работните часове Краков ни предостави възможността да се възхитим на онази особена атмосфера в неговата старинна част, на великолепието на Вавел и да започнем завинаги лабиринтите и красотите на Величката.

Конгресът се предшествуваше от научни геоложки екскурзии, на които, за съжаление, не участва нито един българин.

Научната дейност на конгреса протече в двете секции: 1. стратиграфия и палеонтология; 2. тектоника, 3. магматизъм и метаморфизъм; 4. минералогия, геохимия и металогения; 5. седиментология; 6. геофизика; 7. нефт и газ; 8. хидрогеология и инженерна геология и 9. геоморфология и кватернерна геология.

Българската делегация се състоеше от 24 члена и бе ръководена от проф. Хр. Спасов. Освен нея, на конгреса присъствуват и екскурзионна група. От предварително заявените с резюмета от нас 28 доклади, бяха изнесени 16, в които бяха включени и няколко нови от присъстващите на конгреса колеги. Българската група беше една от най-много-

бройните и участие по количество хора, ние можем да отчетем като добро. Погледната обаче от другата, качествената страна, оценката ни не може да бъде категорично и изцяло положителна. Така например, в една от най-активните секции — тектонската, където чухме редица много интересни доклади и се разгоряха оживени дискусии, ние нямахме нито един доклад. Същото беше и в секцията по геофизика. В останалите секции като цяло българското участие заслужава да бъде отбелязано — изнесените доклади събудиха интерес и ще доведат несъмнено до създаване на нови контакти за обмяна на информация и материали, а в отделни случаи и до съвместни разработки. Общото впечатление от всички изнесени доклади е, че повечето от тях бяха с регионален характер и липсваха по-широко общителни и теоретични работи. В повечето от секциите най-активно участие имаха унгарските колеги, които демонстрираха много нови фактически материали.

Общият извод е, че в определени направления нашата геоложка наука изостава и едно от тези направления е изотопната геохронология.

Наред с научните заседания се състояха и няколко организационни съвещания на ръководството на КБГА и на ръководствата на отделните комисионни, на които се обсъдиха

редица проблеми. Взе се решение работата на КБГА да продължава в следните комисионни: 1. стратиграфия и палеонтология; 2. седиментология; 3. магматизъм; 4. метаморфизъм; 5. тектоника; 6. минералогия и геохимия; 7. геоложка карта; 8. хидрогеология и инж. геология; 9. геофизика; 10. изотопна геология. Въпросът за сформирани на комисионите по Рудни находища и Кватернерна геология е все още дискуссионен.

От взетите решения най-важното за нас е, че следващият XIV конгрес на КБГА ще се проведе в България през септември 1989 г. Това поставя пред нашата геоложка обществена важни и отговорни задачи — организационни и научни. За времето до конгреса ние трябва да съумеем да мобилизираме от една страна всички научни сили и цялата налична материална база, за да осигурим широко участие на българските геолози в конгреса със задълбочени и на съвременен ниво доклади. От друга страна трябва да защитим реномето си на добри организатори и да предоставим условия за пълноценна работа на всички участници в конгреса.

Работата по подготовката на XIV конгрес на КБГА трябва да започне веднага!

доц. Кр. Колчева
председател на
НК за КБГА

През 1982 г. за пръв път четирма китайски геолози посетиха България като участници в XIII-ия конгрес на ММА. През 1985 г. трима български геолози взеха участие в различни международни изяви, проведени в Китай.

От 9 до 13. IX. 1985 г. в гр. Чънду (провинция Съчуан, Южен Китай) се проведе симпозиум за дълбочинните вътрешни процеси и континенталните рифтове с над 150 участници — учени от различни страни. В него взе участие ккмн Маргарита Матова. Един полуден беше посветен на общи пленарни доклади с обобщения на геоложки изследвания в големи райони от света и в Китай. Останалите заседания се провеждаха в два потока: за геолози и за геофизици. Таматиката на докладите засягаше главно

УКРЕПВАЩИ ВРЪЗКИ С КИТАЙСКИТЕ ГЕОЛОЗИ

въпроси за тектонския строеж на Северна и Южна Америка, Европа, Азия, за структурните особености на Червено море и Рейнския грабен, на редица грабени на китайска територия. Интерпретациите се осъществяваха главно в светлината на новата глобална тектоника. Китайските колеги предложиха много доклади, които третираха тясно регионални проблеми и по-малко обобщителни такива за отделни части на страната. Те, обаче, предоставиха много фактически материали: карти, албуми с космически цветни снимки в различни мащаби, които се съпровождат от интерпретации за различни цели, сеизмични каталози. Разискваха се и сеизмични и сеизмотектонски проблеми в Рейнския грабен, в грабена на Червено море, в грабени на китайска територия, на Балканския полуостров. Във връзка с последния проблем беше изнесения от М. Матова доклад. След симпозиума се проведе няколко геоложки екскурзии в Южен Китай.

Между 10 и 14. IX. 1985 г. в Пекин се състоя конференция по развитие и използване на редките земи. Поканен да участва с въстъпителен доклад от страна на Орг. комитет на конференцията бе акад. Иван Костов. На конференцията участваха повече от 400 специалисти, около 100 от тях представители от други страни, главно от Япония и САЩ. Тематиката на конференцията включваше направления

като геохимия и обогатяване, аналитична, органометална, квантова и структурна химия, кристалофизика, магнетизъм и интерметални съединения, извличане на метали и пирометалургия, приложения на редкоземните елементи в стоманите, стъклата и керамиките, в катализата и пр. По време на конференцията беше организиран специализиран панаир за приложение на редкоземните метали в различните индустрии. Китай е най-богатата страна по отношение на редкоземни елементи, като само железорудното находище Боюнобо във Вътрешна Монголия има повече от 100 милиона тона запаси. Там, в гр. Баотау, се намира и най-големия изследователски център за изследване и приложение на редкоземните метали. На конференцията акад. Ив. Костов изнесе доклад „Теоретични и практични аспекти на една рационална систематика на минералите“, който беше посрещнат с голям интерес. Той има и редица срещи с видни китайски учени, посети различни лаборатории, институти и музеи, и се запозна с дейността им.

От 10 до 14. X. 1985 г. в гр. Чанчун (провинция Джулин, Североизточен Китай) се състоя симпозиум по Металогения на ранния докамбрий (проблем 91 от МГКП). В работата му взеха участие 190 геолози от 13 страни, но главно от Китай. Представител на България беше проф. М. Желязкова—Панайотова. Бяха обсъдени в различни аспекти архайските зеленокаменни поиси, носители на вулканогенно-седиментни сулфидни находища (медни, медно-цинкови, златни др.), архайските и раннопротерозойски първично-седиментни железни находища от т. н. ивичеста железносна формация със съпътстващите ги цинкови, молибденови, калаени и волфрамови находища, в тясна връзка със сулфидни формации, златните и манганови орудявания и пр. Особено внимание беше отделено на урановите, стратиформните и магматични находища в най-древните комплекси. Обсъдени бяха въпросите на техния генезис и метаморфните преобразувания през дългата история на съществуването им. Китайските геолози изнесоха интересни доклади с много обилна информация за абсолютната възраст и изотопни данни, великолепно илюстрирани. Проф. М. Желязкова—Панайотова запозна присъстващите с

рудноносността на Родопския кристален комплекс.

След симпозиума се състоя 7 — дневна геологическа екскурзия в териториите на провинции Джулин и Ляонин. Бяха демонстрирани 5 големи промишлени находища: първично-седиментното магнетитово находище Дашичао (считано за най-голямото в света), първично-седиментното (?) борно находище Хоушейнино, метасоматичното ураново находище Ляншангуан, първично седиментното железорудно находище Аншан и медно-цинковото сулфидно находище Хонгтаушан.

По време на престоя си в Китай проф. М. Желязкова — Панайотова има редица срещи с председателите на Китайското геологическо дружество, на провинциалните геологически дружества, запозна се с различни институти и лаборатории. На 24. X. беше приета от Министъра на геологията д-р Чжу Сюнь. Бе изразено пожелание за разширяване и задълбочаване на връзките между българските и китайските геолози.

Всички участници в международните мероприятия, проведени през 1985 г. в Китай донесоха литература и колекции, които ще бъдат предадени в библиотеката на БГД и музеите. Следва да се отбележи, че по време на престоя си в Китай се запознаха и с много културни паметници и забележителности.

По данни от отчетите.

БЪЛГАРО — ФРЕНСКИ ГЕОЛОГИЧЕСКИ СИМПОЗИУМ

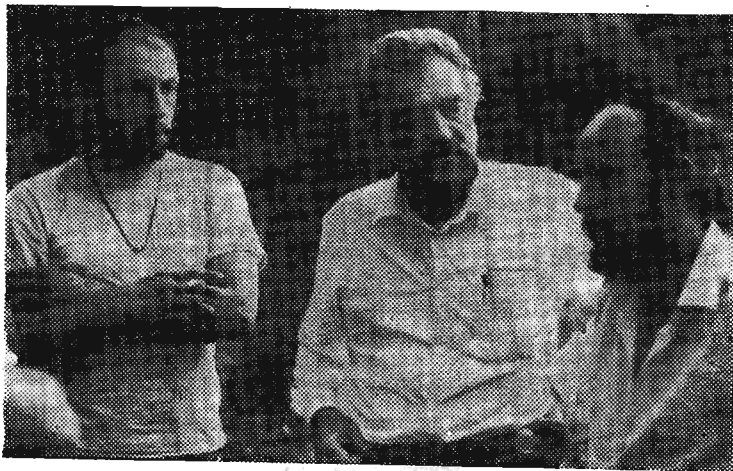
От 16 до 26 септември т. г. в нашата страна се проведе извънредно събрание на Френското геоложко дружество в България. По инициатива на ръководството на Българското геоложко дружество съвещанието се превърна в българо-френски полски симпозиум. Съгласно предвидената програма и подписаните споразумения, симпозиумът ще се реализира в два етапа: първи (през м. септември 1985), включващ теренни наблюдения и обсъждания на геологията на България; и втори (през м. септември 1986) — теренни екскурзии и обсъждания на геологията на Франция) в областта на Юраплатина, Алпите и Пиринеите).

точните части на Краището горнокредните отложения в Централния Предбалкан и разреза на флишките седименти в Лудокамчийската зона; представителни разкрития на горнокредните вулкани и вулканогенно-седиментните комплекси в Източното Средногорие; метаморфозирани триаски седименти в Тополовградско; взаимоотношенията между разновъзрастните метаморфни комплекси в Източните Родопи; разкрития, илюстриращи взаимоотношенията между метаморфните комплекси и установените през последните години горнокредни седименти в Централните Родопи; отделни тела от формацията на т. нар. „Южнобългар-

лов от СУ „Кл. Охридски“. В нейното реализиране взеха участие също голям брой научни сътрудници на ГИ на БАН и преподаватели от СУ „Климент Охридски“, които демонстрираха пред френските колеги разнообразни разкрития от магмени метаморфни и седиментни скали в различни райони на страната: ст. н. с. Пл. Чумаченко, н. с. Г. Станишева-Василева, ст. н. с. П. М. Гочев, н. с. Сл. Янев, н. с. Д. Тронков, н. с. Ал. Харковска, ст. ас. Хр. Пимпирев, доц. Кр. Колчева, ас. Д. Димов, и др. Материали за теренните наблюдения предоставиха също ст. н. с. Ел. Димитрова, доц. Ст. Московски, ст. н. с. Ал. Горанов и др. Особено активна организационна дейност по време на екскурзията разви ст. н. с. Пл. Чумаченко.

В писмо до проф. Т. Николов чл. кор. проф. М. Дюран Делга отбелязва, че по преценка на френските участници това е било най-добре организираното събрание на Френското геоложко дружество в чужбина. В същото писмо се подчертава компетентността на българските специалисти и дълбочината на проблемите, които са представени на дискусия в светлината на новите данни, получени през последните години. Радостно е да се отбележи, че с това беше показано високото равнище на българската геология.

Преди заминаването френските геолози се срещнаха с членовете на ръководството на БГД и всички български геолози, всички участници в българо-френския терен симпозиум. Председателите на двете дружества — проф. Жан Деркур и проф. М. Желязкова-Панайотова

По време на работа

В проведената теренна екскурзия в България участваха 22-ма представители на френското геоложко дружество, начело с неговия председател проф. Ж. Деркур, зам. председателя проф. Шов, акад. Ж. Обуен, чл. кор. проф. М. Дюран Делга и др. В групата бяха включени също геолози от Белгия, Швейцария, ФРГ и Гърция. За председател на работното съвещание бе избран чл. кор. проф. М. Дюран Делга.

В продължение на 10 дни бе реализиран следния маршрут: София - Мездра - Роман - Тетевен - Априлци - Севлиево - В. Търново - Габрово - Казанлък - Яворовец - Сливен - Котел - Айтос - Бургас - Китен - Грудово - Тополовград - Харманлис - Бреговец - Асеновград - Лъки - Чепеларе - Смолян - Рудозем - Смолян - Девин - Г. Делчев - Банско - Благоевград - Рилски манастир - Ст. Димитров - София. Той даде възможност на френските колеги да придобият впечатления за особеностите в строежа на главните тектонски единици на Балканидите, Предбалкана, Старопланинската зона, Лудокамчийската зона, Средногорието и др., а така също със специфичните черти в структурното изграждане на Сакар, Източните Родопи, Централните Родопи и др.

Посетени бяха: илюстративни разрези на старо- и младопалеозойските отложения в долината на р. Искър; разкритията на диабазовофилитоидния комплекс между гарите Бов и Лъкатици; разреза на триаската система между Лъкатици и Зверино; характерни разрези на долнокредните седименти в централните части на Предбалкана и Стара планина; разкритията на юрските седименти в Тетевенско и Из-

Щосето В. Търново — Габрово на 5 км. от Дряново

ски гранити“ в южните части на Западните Родопи; разкрития от палеогенски седименти и вулкани в долината на р. Места; разрези на палеогенски и неогенски седименти в долината на р. Джерман и др.

Провеждоха се и 5 работни съвещания, по време на които при активното участие на нашите гости бяха обсъдени впечатленията от теренните наблюдения и предложените интерпретации. Научното ръководство на екскурзията бе осъществено от доц. Ж. Иванов и чл. кор. Т. Нико-

подписаха протокол за сътрудничество. Беше изразено общото задоволство от успешно проведените съвместни геологически изследвания и обсъждания и бе констатирано, че това е един от най-добрите начини за сътрудничество.

Професор Ж. Деркур от името на френските геолози връчи паметен медал на Българското геоложко дружество с лика на Ами Буе.

Сн. н. с. Пл. Чумаченко

ЗА ИСТОРИЯТА НА ВЕСТНИК „ХЕМУС“

Първият брой на вестник „Хемус“ се отпечата през м. юни 1965 г. Идеята беше предложена от доц. П. Мандев. За една седмица се събра материал за вестника и се отпечата в навечерието на отпразнуването на Деня на геолога за първи път преди 20 години. В този брой на вестника се направи предложение първият неделен ден на м. юни да се счита за „Ден на българския геолог“. Инициативният комитет за първото празнуване „деня на геолога“ беше в следния състав: акад. Ек. Бончев, чл. кор. Иван Костов, доц. П. Мандев, доц. Г. Атанасов, доц. В. Вергилов и доц. Д. Минчев. Той се проведе в Етрополския балкан (Етрополския манастир) във връзка с 40-годишнината на Българското геоложко дружество. По това време председател на БГД беше проф. Цоню Димитров.

От 1965 г. до 1985 г. българските геолози, организирани от БГД, в София и клоновете в провинцията, тържествено празнуват този празник, отпечатават по един пореден брой от вестник „Хемус“ и провеждат по една геоложка научна екскурзия.

Тази година е юбилейна (20 години) както за вестник „Хемус“, така и за празника на българския геолог — Деня на геолога. Нека тази хубава традиция се запази и продължи през вековете. Тя ще крепи единството между българските геолози. Единството е залог за големи успехи, единството планини повдига!

Проф. Петко Мандев

ДЕН НА ГЕОЛОГА

През 1982 г. по изключение Денят на геолога беше отпразнуван на 9 и 10. X. с посещение на дома-паметник „Бузлуджа“ и с научна геоложка екскурзия по южните склонове на Средна Стара планина. Научен ръководител на екскурзията беше Здравко Николов. Той запозна участниците с геоложките проблеми на тази част от страната и показа някои интересни обекти.

През 1983 г. Денят на геолога беше отпразнуван на 5 юни. Участниците в празника посетиха и разгледаха Историческия музей, Митрополитската черква и Байракли джамия в гр. Самоков и националния високопланински курорт „Боровец“. Научен ръководител на екскурзията беше Светослав Петрусенко. Той запозна колегите с геоложкия строеж на Рила планина. Другарски обяд и оживена геоложка дискусия се състояха в ресторант „Бреза“.

В същата година във Варненския клон на Дружеството Денят на геолога беше отпразнуван с посещение на сондажите, които се прокарват по местата на бъдещите шахти в Добруджанския въглищен басейн. Приветствие към участниците в празника от името на ръководството на БГД поднесе Здравко Николов.

Денят на геолога през 1984 г. беше ознаменуван с голяма геоложка екскурзия, състояла се на 2 и 3 юни в Троянския балкан под научното ръководство на д-р Ив. Начев. Присъстващите колеги взеха живо участие в споровете по редица проблеми на седиментогенезата на посещения район. Ръководството на БГД изказа сърдечна благодарност на д-р Ив. Начев за много високото научно ниво на обясненията му в различните точки на маршрута и на д-р Б. Бенев за цялостната организация на празника. На 2 юни вечерта в ресторант „Беклемето“ се състоя другарска вечеря.

През 1985 г. Денят на геолога беше отпразнуван на 9 юни в района на Пловдив. Организацията, както и научното ръководство бяха осъществени от най-голямата секция на БГД — Редки метали. На посетенияте по маршрута геоложки точки и производствени обекти станаха оживени дискусии и разисквания. На другарския обяд бяха изказани пожелания за по-тясно сътрудничество между колегите геолози от различните организации и по-чести срещи между тях.

Доц. Здр. Илчев

ЕДНА ПОЛЕЗНА КОНФЕРЕНЦИЯ

На 31. X и 1. XI. 1985 г. в гр. Карлово бе проведена научно-техническа конференция с международно участие, посветена на порфирните рудни находища в Югоизточна Европа. БГД беше съорганизатор. Изнесени бяха 22 доклада.

Встъпи телен доклад направи М. Стайков с колектив. Акцентирано беше върху назрелата необходимост за разработването на конкретни генетични модели на медно-порфирните находища у нас, включващи геоложки, метасоматични, геохимични и геофи-

зични модели и извеждането въз основа на тях на еталонни комплекси от методи за търсене и проучване, както и по-нататъшното развитие и внедряване на методи за количествено прогнозиране.

Бяха представени генетични модели на молибденово-медно-порфирните находища в Централното Средногорие, съдържащи анализ на развитието на магменорудните системи и на връзките между медно-пиритните и медно-порфирните орудявания. В значителна част от докладите се об-

съждаха геологията, вещественият състав, зоналността и възможностите за комплексно използване на рудите на нашите порфирни находища. Отбеляза се нарастването на ролята на благородните и някои редки метали в ценността на порфирните руди. Обсъдени бяха и перспективите за намиране на промишлени медно-порфирни находища в Западното Средногорие, Западна Стара планина и Родопите. Отбелязана бе необходимостта от разработване на прогнозен комплекс на порфирното орудяване в Панагорския руден район, съобразен с двата типа магмо-тектонски обстановки в него и на металогенно-прогнозното значение на околорудните метасоматити, подчертана бе прогностич-

ната информативност на петрохимичните характеристики на рудоносните фази на интрузивите с медно-порфирно орудяване. Бе демонстриран пример за детайлна прогнозна оценка по геохимични данни за някои медно-порфирни рудопроявления. Показана бе ефективността на използване на методите на ранговата корелация и едномерния тренд при изследването на пространствените закономерности в разпределението на някои рудни минерализации в рудопроявления.

С особен интерес се посрещнаха докладите на чуждестранните автори: А. Г. Волчков (СССР) — за медно-порфирните минерализации в Урал и тяхната геотектонска позиция; Я. Буриан и Я. Смолка (ЧССР) — за търсене-

то и проучването на порфирни находища в района на младите вулкани от Средна Словакия и на Н. Беринде, М. Станку (СРР) и П. Игнатовски НРБ върху сравнителната характеристика на медно-порфирните орудявания.

Конференцията премина в творческа колегиална атмосфера, със задълбочена дискусия, отразяваща осъзнатата отговорност за решаване на задачите по осигуряване на страната с нови порфирни руди на цветни и благородни метали. Приети бяха мероприятия с посочване конкретни срокове и организациите, отговорни за тяхното изпълнение. Предложи се докладите да бъдат издадени през 1986 г. в Годишника на Комитета по геология.

ст. н. с. Симеон Куйкин

Из Архива на БГД. (Приятелски шарж, свързан с женитбата на 35 годишния проф. Г. Бончев).

На проф. Г. Бончев

Ходи Георги по полени по долини, планини, и тършува вред долмени — много важни старини.

Ходи Георги по Родопи, за да дири, где напред са копали рудокопи злато, сребро, жълта мед.

Най подир го духна вятър край Камчия и Тузлук и запази периметър в чудно дивния Русчук.

Що запази? Въглища ли? Или мрамор, или газ, злато, сребро ил' кристал от рубини и елмаз?

Той запази черни очи — въглен същи — и лице що на млечен мрамор сочи и се смее от сърце.

14. X. 1901 г.

проф. Ан. Иширков

КОСМОГОНИЯ

(OTIUM CUM DIGNITARE)

Did we come here to laugh or cry?
Are we dying or being born?
Carlos Fuentes, Terra Nostra

В безкрайната бездна на вечната нощ светулка плаха се роди, рон се внезапно и с палеца моц свод звезден дълбок изгради. С багрещи пръски нощта се облива, в хармония тръпне живот кристален и огнен, кат' самодива във призрачен лек хоровод. Безкрайната бездна е вече със пулс, с форма омайна животът; пролитат светулки и във вихров импулс се гонят по безмерен път. Безмълвно време с мигове отмерва ход и с ритъм безпогрешен свой скулптира Вселена по неведом код със искрещи длета безброй. Лъч ранноутрен синя гръд профтрелва и вкопча се във пишна плът; бликва зеленина от златна делва и стеле оазисен кът. Във топлиите пазви на сферичен стан животът живот поражда, ефемерен, но проникновен титан със свой мир — човек се ражда: ражда се да вае,

а не да сее мрак. Вае с чудна сила той възшебен плод, прониква във Всемира му студен, но вечната нощ похищава живот с огнен залез и свършен ден — за да го върне нов, с взор далеч устремен.

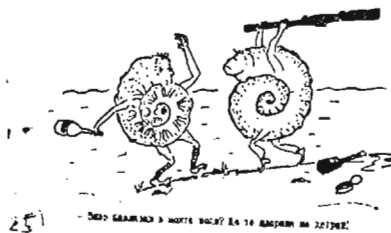
Иван Костов

ЗЕМНИ ТВАРИ РАЗЛИЧНИ С НЯКОИ ПОСТЪПКИ НА ЧОВЕЦИ ПРИЛИЧНИ . . . .

Г. Радев

— ДЪЛЪГИТЕ КЪРМИ
— ДЪЛЪГИТЕ КЪРМИ НЕ МОЖЕ ДА СЪБЛЕДВАТ ПЪТОВИТЕ ПРАВИЛА!

— ДЪЛЪГИТЕ КЪРМИ НЕ МОЖЕ ДА СЪБЛЕДВАТ ПЪТОВИТЕ ПРАВИЛА!

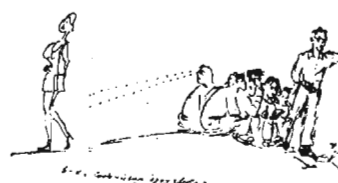
— ДЪЛЪГИТЕ КЪРМИ НЕ МОЖЕ ДА СЪБЛЕДВАТ ПЪТОВИТЕ ПРАВИЛА!

— ДЪЛЪГИТЕ КЪРМИ НЕ МОЖЕ ДА СЪБЛЕДВАТ ПЪТОВИТЕ ПРАВИЛА!

— ДЪЛЪГИТЕ КЪРМИ НЕ МОЖЕ ДА СЪБЛЕДВАТ ПЪТОВИТЕ ПРАВИЛА!

— ДЪЛЪГИТЕ КЪРМИ НЕ МОЖЕ ДА СЪБЛЕДВАТ ПЪТОВИТЕ ПРАВИЛА!

СЪБОТА СЛЕД ОБЕД

За луд ме вземат, че се връщам когато тръгват другите на път. Оглеждат ме и се обръщат, очудени от странния маршрут. Навярно на безделник им приличам, през седмицата някъде странял, от самотата тягостна привлечен, като отшелник в себе си дълбал. Очудени ме гледат, че се смея, че радостен им казвам: „Добър ден!“ че тихичко свирукам и си пея — под най-щастливата звезда роден. — Добри ми хора, весели туристи! Не се чудете, геолог съм аз. От хората страна със мисли чисти и обичта е моят нов компас. Дано да бъде срещата ни лека, отново да се срещнеме на път, от вярата ни за хиляда века добрите хора с шепи да гребат.

Ив. Велинов

ГЕОЛОЖКИ КАРТИ

Ето я. След много дни завършена. С разрези и легенди. Палитра цветове. Смени с усмивка маската намръщена — тя път към мъдростта е на древни векове.

Душата ти е в картата вградена. Епохи, светове възкръсват в твойта длан. Пред теб лежи земята разкроена, но всяка точка път от теб е извървян.

И всеки цвят от картата говори със мъдростта на геоложка летопис. А пътищата древни на рудните разтвори спокойни се протягат върху картния ти лист.

Инtruзии, разломи, свити, диапири в съжителство лежат. Сред тях спокоен нек. Ти спомняш си маршрутите по урви и баири с чукчето и компаса във изгарящия пек.

Ти помниш как над пропаст на ръце увиснал, на тъничко дръвце там стискаше върха, тя чакаше те долу като кратер зинал и почувствава ти на пропастта дъха.

Но мозъкът замести с някаква нагласа стрелите на Юпитер и шегите на Амур и ти за миг си спомни Кольо Атанасов висящ във асансьора в „Сакото от велур“.

А после ти се спусна по застиналата лава със карта и компас в бълбукащия вир, но един войник от близката застава отведе те във плен при своя командир.

Отекват още стъпките забързани гласът на Странджа с цветен ек звучи. Във цветен възел са критериите вързани и пламъкът искрящ на твоите очи.

Но няма ги на картата умората и раницата с вечните консерви, и вечерите в късна есен край фургоните, тъгата шо дома и градските вечерни.

Ето я. Тя знае тайните на вековете и ще разкаже всичко на света, но има и романтика във цветовете и във палитрата и във есента.

Ив. Топалова

НЕ МЕ БОЛИ

Не ме боли, повярвай ми, не ме боли. И името ти с болка не изричам, макар дъждът в душата да вали и сълзи непослушни да се стичат.

Не ме боли, повярвай ми, не ме боли... А сълзите неканени се стичат. Дъждът в душата ми ще превали, но пак сърцето ще ли да обича?...

Беньо Бенев

В КРАЯ НА АВГУСТ

Като късче отшумяла вечност жъло листо се отронва на земята... Где остана синята далечност? Где си буен, тънкоструен вятър

с хладни пръсти нежно да погалиш и надежда мъничко да вдъхнеш, да разбудиш спомени заспали във живота, който мълком глъхне?

Кой заграби слънчевото злато из простора щедро разпиляно и събори светлите палати от лъчи и радост изтъкани?...

Где са дните, дните бързокрили — като птици литнали далече?... ще останат спомените мили — младостта не ще се върне вече...

Само скръб ли още ти остава, само скръб ли, листо пожълтало? Времето е зъл лихвар — то дава, после взема всичко, що е дало...

Васил Мисов

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ:

Желязкова — Панайотова М., Чемберски Хр., (гл. редактор), Радев Г., Филипова С., (отговорен редактор)

Адрес: София 1080, пощенска кутия 228 Българско геологическо дружество

Печатница на ПГП и ГК бул. Хр. Кабакчиев № 23

ГЪРКИНЧЕТО

Осемдесетте вече закачам, ала още съм жив и ще ти кажа защо. В ония години имаше един Кирякис, голям чорбаджия. Еникьойската яка бе кажи-речи цялата негова. И дето бе изедник тъй или инак, ами взе и моминки да закача. Пък ние комитите хич ги не понасяхме такива. И една вечер въз баир, низ дере, та в Еникьой. Бая пукотевница стана. Кирякис рече да избяга, ама ние си отваряхме очите яко и падна в капана. Като че сега го виждам. Седи бял като платно на седефено столче, а Масърлията, войводата дето ни бе, го обикаля и тънка камица върти в ръцете. По едно време ни даде знак и ние навън. Рекохме си — хатър ще му стори, сам ще го затрие. Ама не би, остави го жив. Какво му бе казал и как бе го казал, не знам, но оттогава насетне Кирякис омекна, стана друг. А на нас ни прашаха здраве и български, и турски, та и гърците даже, понеже тоя изедник дереце де който му падне.

И да бе свършило с това, пак добре. Ами след година ли, след две ли от Кирякис дойде. бележчица. Масърлията я чете и гледа драго-драго му става. Сетне шавла встрани и като се върна, ахнахме всички. Пременил се, натъквил се — очи да не свалиш. Всичко бяло, че към тефтик и сини, сини гайтани... Цялата нощ се докарвахме и ние, че на сватба не се ходи как да е, а ние на сватба вървяхме, и то на каква! Кирякис ни беше поканил с бележчица, дето проводи.

По изгрев слънце се нанизахме от Ченгене хисар надолу. Едините бяхме без пуши и каракулаци! Само камите святаха в алените пояси. Другите си носеха всички комитски адалет... И един здравец беше израсъл. Брусиш го с ногите и те омайва...

В Еникьой стигнахме малко пред залез и завардихме селото дорде се смрачи. Сетне, тия дето бяха с пушки, останаха на пусия, а ние право към конаците на Кирякис. Питаш ли ме как се върви! Хем стъпниш, хем чакаш от нейде нещо да те парне... Нейсе, стигнахме никак, а на вратата Кирякис прав стои. Чакал ни беше човекът. Още не бяхме седнали и влезе гъркинче да ни почерпи. Ама какво! Високо и тънко таман колкото триба и с едни хитринки в очите... Спре се пред тебе, наведе се малко и ха-ха да ти се усмихне, ала не ще... Бре кораво съм по тия

работи, ала как съм се загледал хич се не сетих и пуснах на дискоса лира, вместо дьокме,¹ както бяхме решили. Гъркинчето се изчерви, сетне пребледня и колкото бе хубаво, камагно, дваж по-камагно, по-хубаво стана... Добре, че излезе, та си отдъхнахме всичките. Но след малко пак се показа. Пременило се инак. Фустанът — лембена коприна, а пазухите бели и с много, много везило... Мене свят ми се зави, пък и на другите им заиграха очите. Масърлията видя, че работата не върви на добре и стана да си вървим. Станахме, то се знае и ние.

На излизане гъркинчето ми пусна ей тая парца в ръцете. Носи я, вика, със здраве и пак да се видим. Да се видим, ала как и къде. Нали бях пусти комита! Още две години ме носиха ветрищата от баир на баир чак дорде се освободим. Сетне едни станаха голямо началство, други го удариха на живот, а аз натук ли, натам ли, че пак в тия пушинаци забих. Не щеш ли един ден в Райново гъркинчето гледам. И захванах с работа, без работа все натам да вървя. Разбрах, че мъж жената си има, ама на... Исках да я видя. А видех ли я — криввах накъдето ми падне. Но веднъж и това не помогна — аз криввах, тя подир мен. Обърнах се и ха-ха да я грабна, ама съм едно таква — пак нищо не сторих. Викам си, може ли такъв золум-лук да стане

Пък тя ме гледа в очите и вика:

— Помниш ли, Георги еникьойската сватба! Да знаеш колко те чаках... И тука зарад теб съм дошла... Пък ти...

Аз ли... Аз я гледах, гледах замаян, че пак обърнах насам. Неделя ли, две ли се шурах из тия бърчини. Хеле един ден не издържах и право у тях. Ще я изведа, викам, та ако ще и глави да падат. Ала се не стигна до там, понеже гъркинчето го нямаше вече...

Та затова съм още жив — да се наказвам, задето кьорав през света минах.

¹ Каракулаци — вид дълги ножове.

² Дьокме — турска монета (част от лира)

Б. Колковски